

CIZINECKÉ PRÁVO

institut azylu

27.4.2006

Úvod

- Kategorie osob pobývajících na území státu
- 1. Státní občané
- 2. Cizinci
- 3. Bezdomovci

Vývoj pojmu azyl

- Asylon – řečtina = označení něčeho, co nemohlo být zabaveno
- Později souvisí se svatyněmi, které byly spravovány kněžími a nevztahovala se na ně světská moc
- 15/16 stol. – zakládání stálých diplomatických misí – vznik institutu diplomatického azylu

Diplomatický azyl

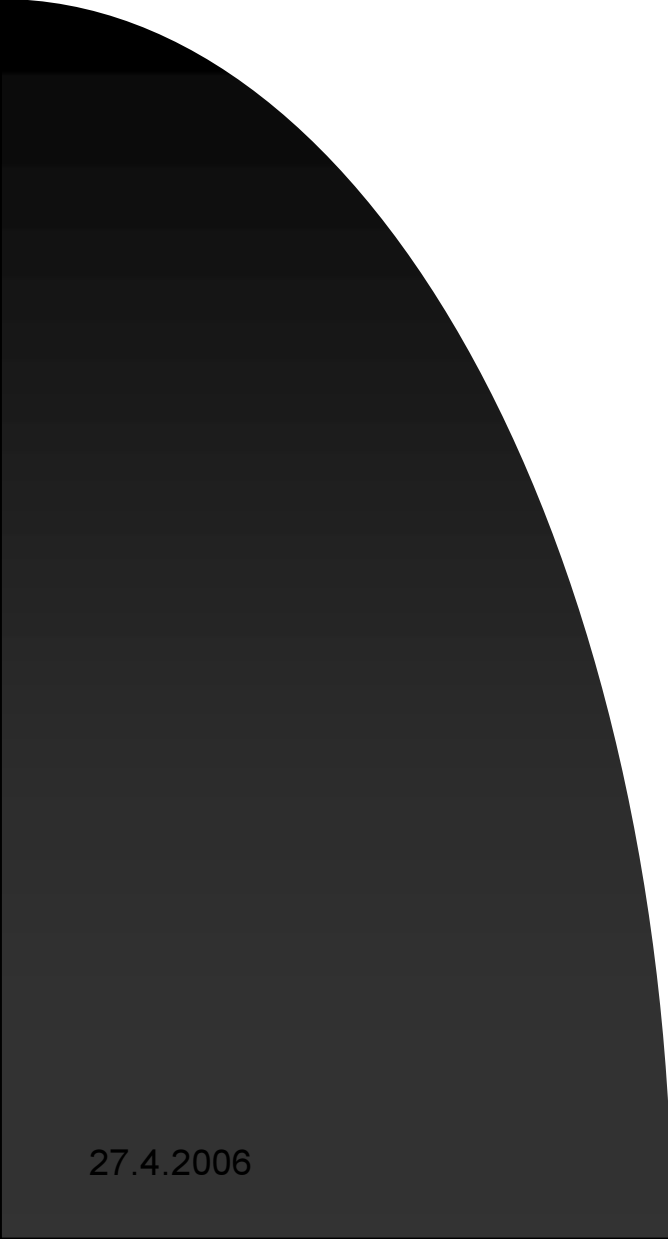
- Diplomatický azyl – vyslanec zosobňoval svého vládce a mohl udělovat ochranu každé osobě na území velvyslanectví, princip exterritoriality
- Dnes země Latinské Ameriky, ochrana pouze z důvodu politického pronásledování (Dohoda o poskytování azylu, Havana, 1928, Konvence o poskytnutí politického azylu, Montevideo, 1933, Konvence o poskytnutí politického azylu, Caracas, 1954)

Územní azyl

- Územní azyl – vyhrazen politickým a náboženským provinilcům, poskytován na území státu

Všeobecná deklarace lidských práv

- Čl. 14 „ Každý má právo v jiných zemích hledat a požívat v nich azyl před pronásledováním.“

-
- **1951- Úmluva o právním postavení uprchlíků** – obsahuje časové omezení a doložku o územní působnosti
 - 1651 – zřízen UNHCR – Resoluce Valného shromáždění
 - 1967 – Protokol- zrušil časovou hranici ŽK

Vývoj v České republice

- 498/1990 Sb., o uprchlících
- 1991 – přistoupení k ŽK – 208/1993 Sb.
- 325/1999 Sb., o azylu
- 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR
- 71/1967 Sb., o správním řízení
- 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství
- 283/1991 Sb., o Policii ČR

Mezinárodní smlouvy

- **Mezinárodní smlouvy**
- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech
- Evropská úmluva o ochraně lidských práv a svobod
- Úmluva o právech dítěte
- Úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace
- Readmisní smlouvy (SR, Německo)
- Právo EU (Dublinská konvence)

Hmotně právní vymezení azylu

- **1. Definice pojmu uprchlík (§ 12) =cizinec, který má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů**
 - Rasy
 - Náboženství
 - Národnosti
 - Příslušnosti k sociální skupině
 - Zastávání politických názorů
- Ve státě, jehož státní občanství má

Azyl za účelem sloučení rodiny

(§13) – uděluje se rodinnému příslušníku azylanta v případě v případě hodném zvláštního zřetele.

Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny se rozumí:

- a) manžel azylanta,
- b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo
- c) rodič azylanta mladšího 18 let.

Humanitární azyl

- 3. Humanitární azyl (§ 14) - v případě hodném zvláštního zřetele, institut správního uvážení
- *„Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*

UNHCR

4. Rozhodnutí UNHCR (§ 90) – institut správního uvážení

Řízení o udělení azylu

- Zvláštní druh správního řízení
- Rozhodujícím správním úřadem je Ministerstvo vnitra
- Další osoby vstupující do řízení:
- UNHCR, nevládní organizace, právní zástupci (plná moc- ověřený podpis)

Práva UNHCR v řízení

- kdykoliv navázat s účastníkem řízení kontakt
- nahlížet do spisu účastníka řízení
- být přítomen při pohovoru a ústním jednání
- právo na doručování kopie rozhodnutí vydaného v řízení o azylu.

1. Fáze – prohlášení o úmyslu požádat o azyl

- Forma písemná nebo ústně do protokolu
- **Ize podat na:**
- Policii ČR
- MV
- Cizinci je uděleno vstupní vízum
- Je povinen strpět identifikační úkony a zdravotní prohlídku
- Pobyť v přijímacím středisku
- POZOR – není zahájeno správní řízení!

2. Fáze – samotné řízení o udělení azylu

- Zahájení – zásada dispoziční, žádost má podobu dotazníku
- Lhůta pro vydání rozhodnutí :90 dnů
- Důkazní prostředky: pohovor a listinné důkazy, zvláštní úlohu má čestné prohlášení
- Pobyť cizince v pobytovém středisku nebo soukromí

Řízení

- Je vedeno v mateřském jazyce žadatele o azyl, náklady na tlumočnicka hradí stát
- Důležitou roli hraje pohovor

Formy správního rozhodnutí

- A) zastavení řízení
- B) udělení azylu
- C) zamítnutí žádosti

Zjevně nedůvodná žádost

- § 16 zák. č. 325/1999 Sb.
- Příklad: uvádí pouze ekonomické důvody,
- bez vážného důvodu uvádí nesprávné údaje o své totožnosti nebo státním občanství nebo tyto údaje odmítá uvést,
- žádá o udělení azylu pouze proto, aby unikl situaci všeobecné nouze,

Pokrač.

- Správní rozhodnutí se vydává do 30 dnů (zkrácená forma řízení)

B) Udělení azylu

- Cizinec je oprávněn pobývat na území ČR (režim trvalého pobytu)
- Má právo na diplomatickou ochranu ze strany ČR
- Je mu vydán cestovní doklad ČR
- Státní integrační program
- A) bydlení (do té doby pobyt v integračním středisku)
- B) kurzy českého jazyka
- C) pomoc při hledání zaměstnání

Úloha tzv. trvalého řešení – možnost podat žádost o udělení státního občanství po splnění zákonem daných podmínek

SIP

- Oblast bydlení – usnesení vlády ČR
- Příklad: za rok 2003 – 39 osob
- Částka na rozvoj obce : 3 mil. Kč
- Částka na bydlení: 3 750 000 Kč

SIP

- Kurzy českého jazyka
- Jsou organizovány bezplatně
- Nabídku činí MŠMT do 30 dnů ode dne nabytí PM rozhodnutí

SIP

- Na realizaci se podílí také nevládní neziskové organizace
- Např. Poradna pro integraci, SOZE, Centrum pro integraci cizinců apod.

Opravné prostředky

- Oznámení správního rozhodnutí je zároveň okamžikem nabytí právní moci , správní řízení je tedy jednoinstanční
 1. Opravný prostředek = **ŽALOBA** v režimu správního soudnictví
Rozhoduje krajský soud, místní příslušnost určena podle pobytu žalobce
Lhůta k podání: 15 dnů
Podaná žaloba má odkladný účinek
 2. **Kasační stížnost** – rozhoduje NSS Brno

Statistické údaje

- **V roce 2003 požádalo v České republice o azyl 9 638 osob z 67 států.**
- **V roce 2003 byl zatím azyl udělen 182 osobám**

Statistické údaje

- Nejčastěji žádají o azyl občané **Ruska** (4 102 osoby) a tvoří 43% všech žadatelů. Většinu těchto osob tvoří žadatelé azyl z **Čečenska**. Druzí v pořadí jsou občané **Ukrajiny** - 1 581 osoba (16% žadatelů). Dalších 10% žadatelů tvoří občané **Slovenska** (990 osob). 8% žadatelů pochází z **Číny** (799 osob), 5% pak z **Vietnamu** (501 osoba) a 2% žadatelů pocházejí z **Běloruska, Gruzie, Moldavska a Indie** (zhruba 200 v každé skupině).

Azylová zařízení

- . slouží k hromadnému ubytování žadatelů o udělení azylu a azylantů za podmínek zaručujících zachování lidské důstojnosti.

Typy azylových zařízení

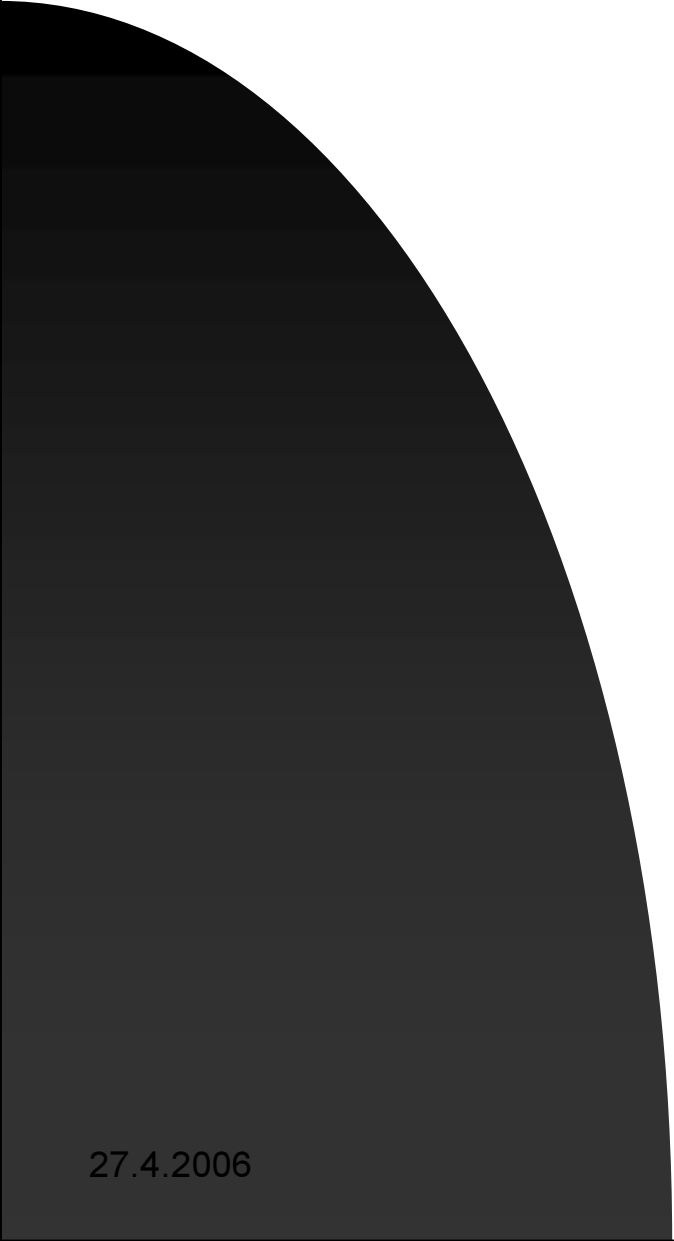
- 1. Přijímací středisko - slouží k ubytování cizince do doby provedení identifikačních úkonů
- Přijímací střediska se nacházejí v obci Vyšší Lhoty, v okrese Frýdek – Místek, na letišti Praha - Ruzyně a v záchytných zařízeních pro cizince (Balková, Frýdek-Místek, Velké Přílepy, Poštorná a Bělá).

Typy azylových zařízení

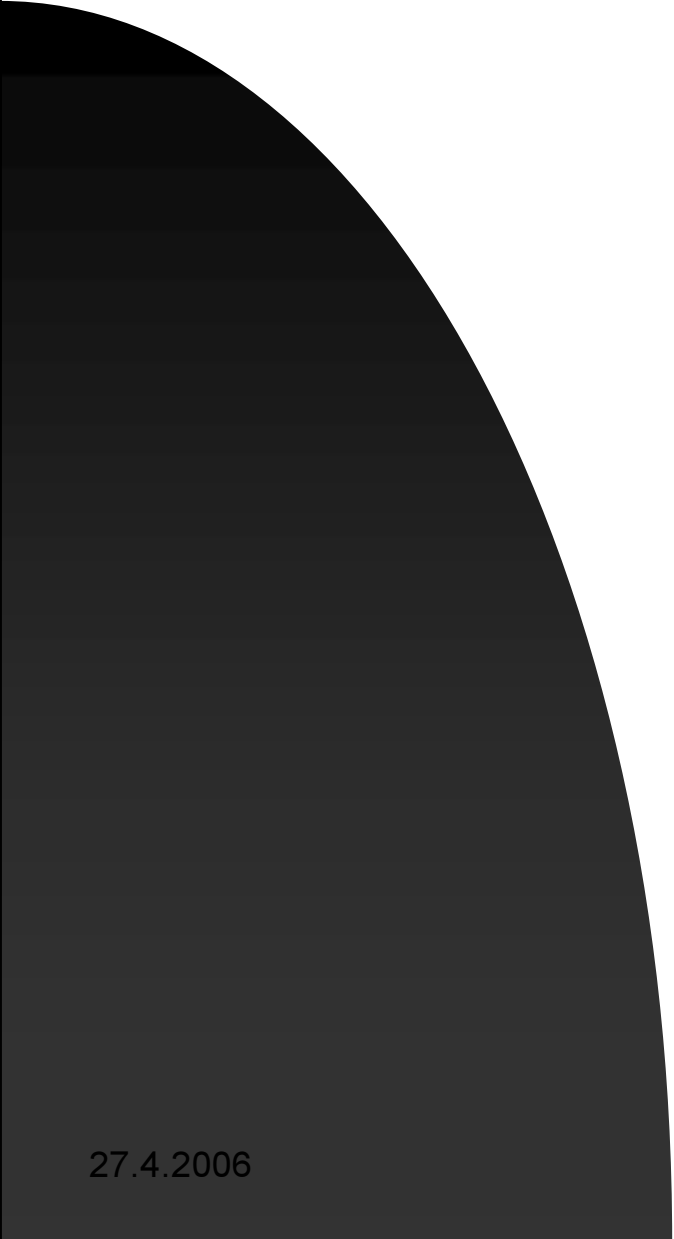
- 2. Pobytová střediska – slouží k ubytování žadatelů o azyl
- Pobytová střediska se nacházejí v obcích Zastávka u Brna; Červený Újezd, okres Teplice; Bělá pod Bezdězem, okres Mladá Boleslav; Havířov; Seč, okres Chrudim; Bruntál; Zbýšov, okres Brno – venkov; Stráž pod Ralskem, okres Česká Lípa a Kostelec nad Orlicí.

Pokračování

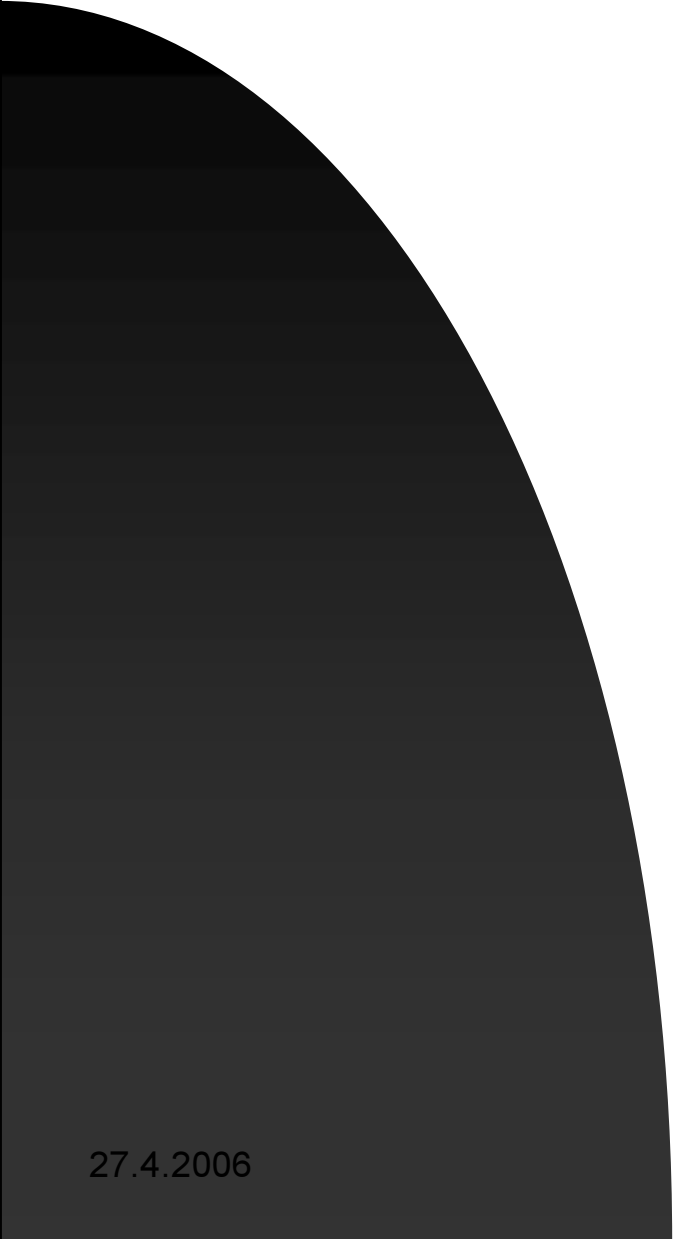
- Integrační azylové středisko slouží k přechodnému ubytování azylantů
- Integrační pobytová střediska se nacházejí v Jaroměř, Zastávce u Brna, Krásné Lípě, Náchodě a Ústí nad Labem-Předlicích.

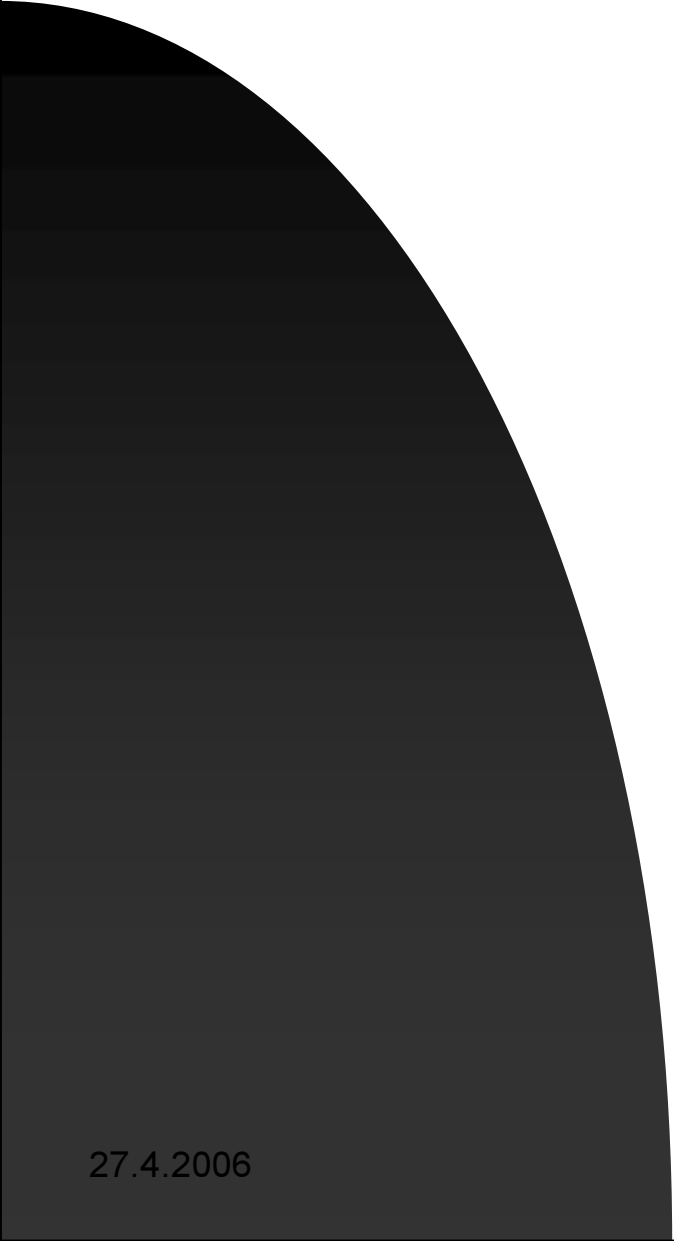
27.4.2006

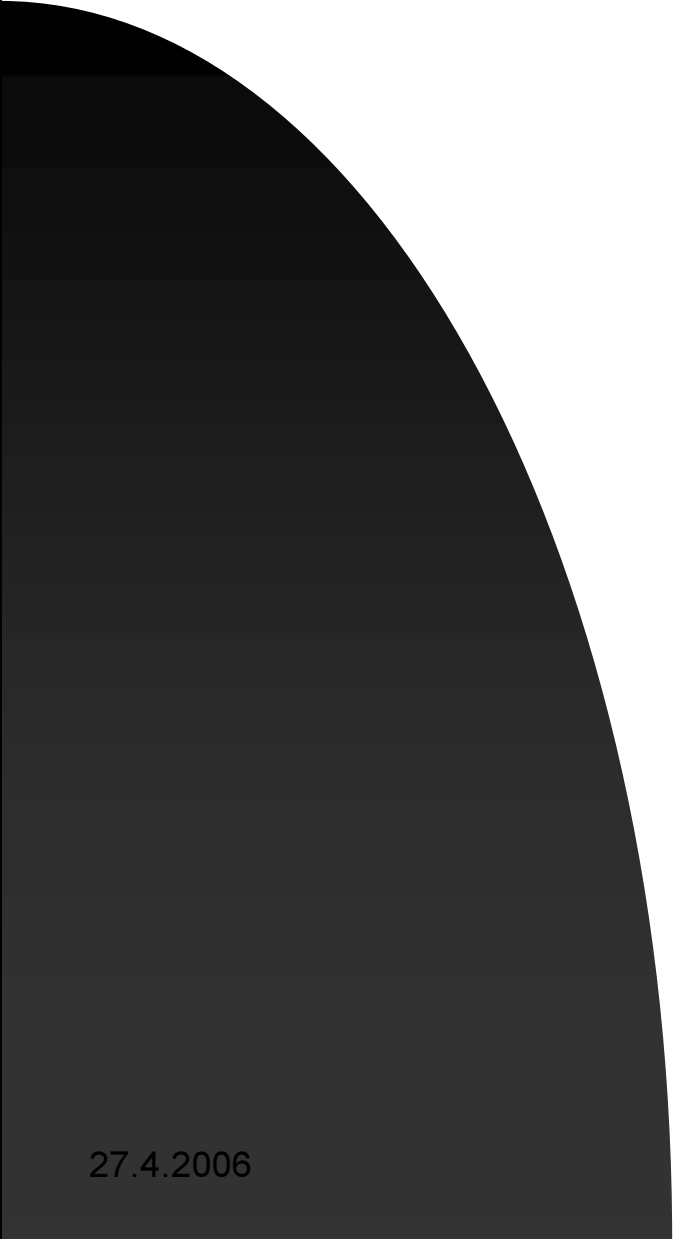
27.4.2006

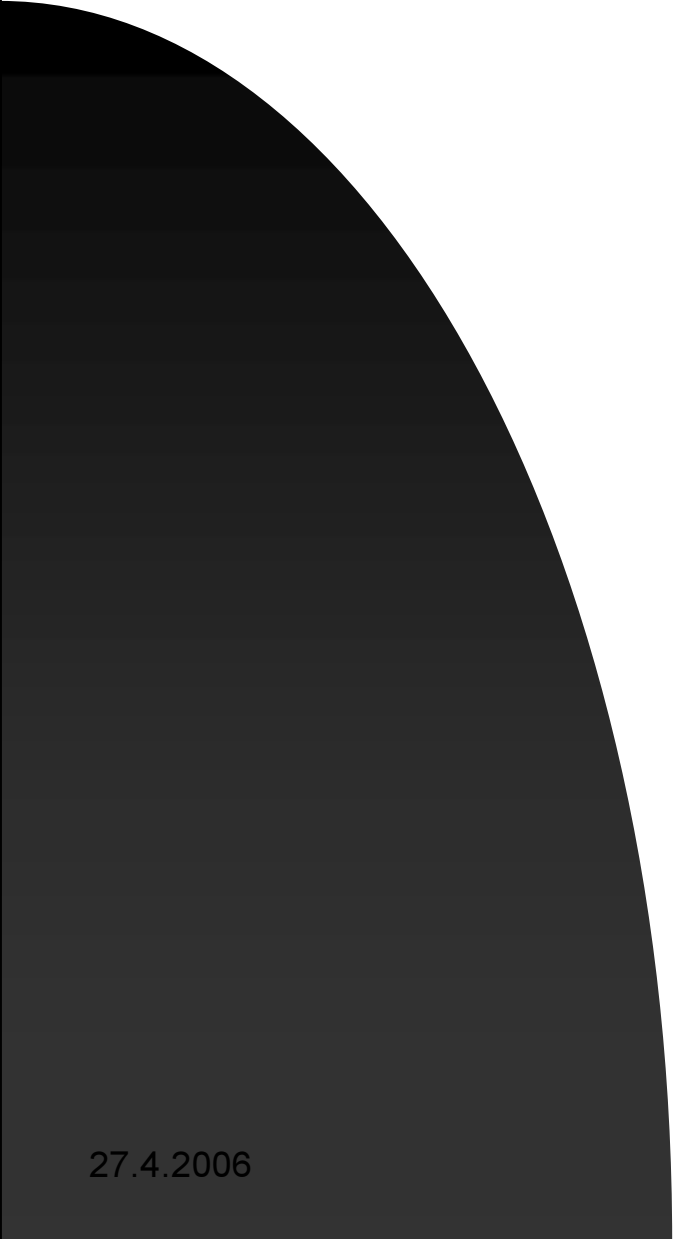
27.4.2006

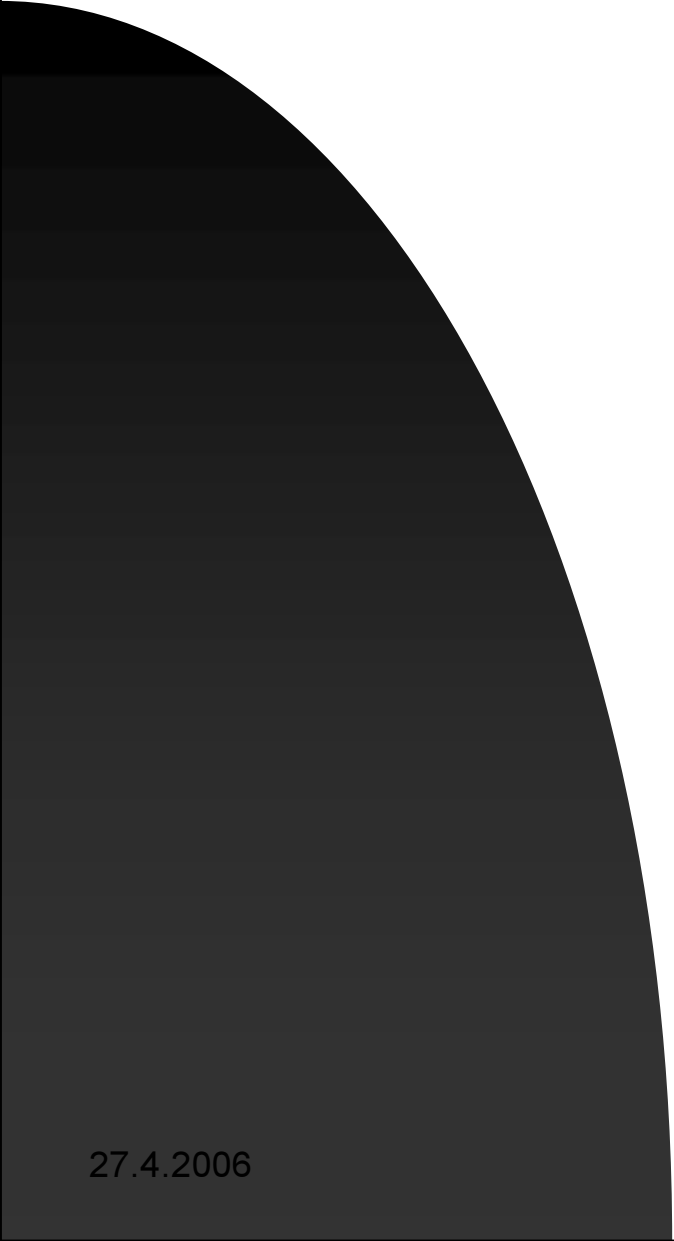
27.4.2006

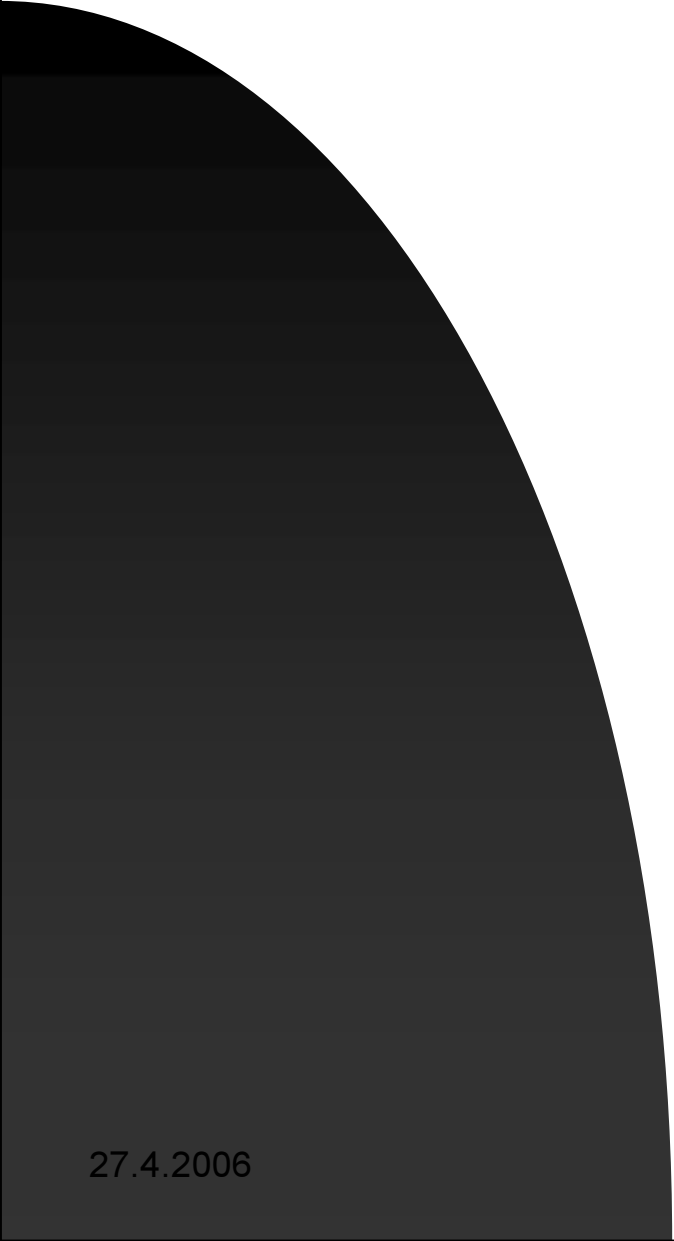
27.4.2006

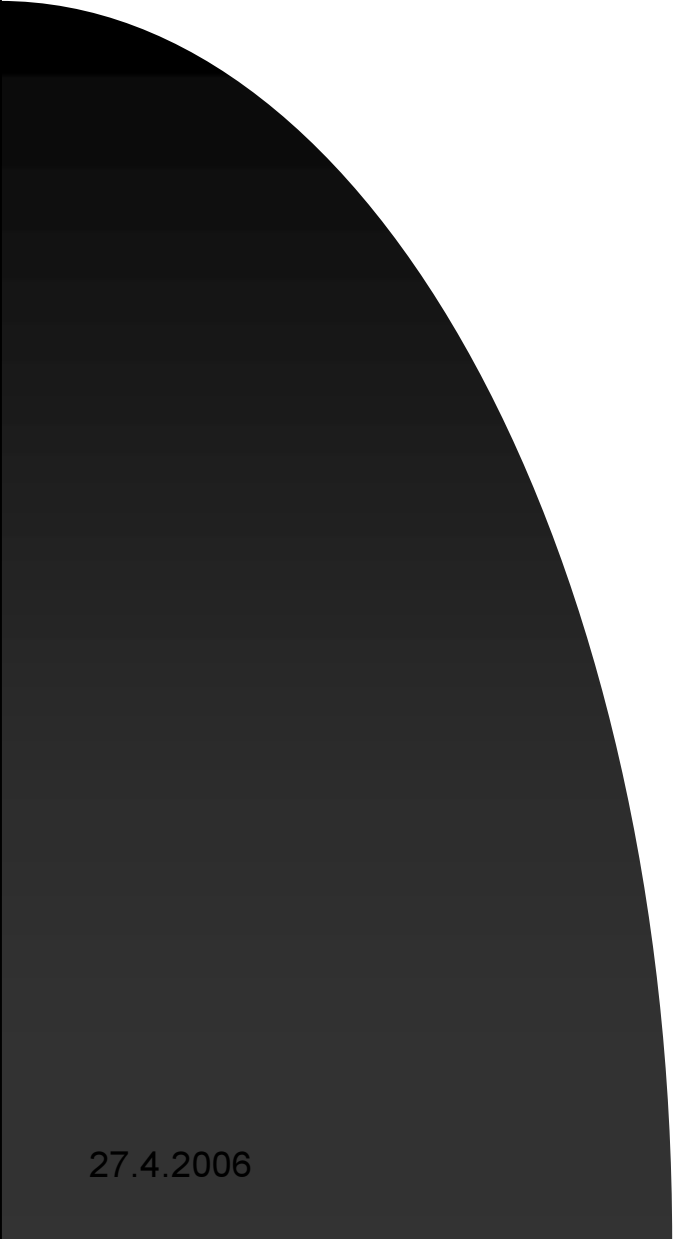
27.4.2006

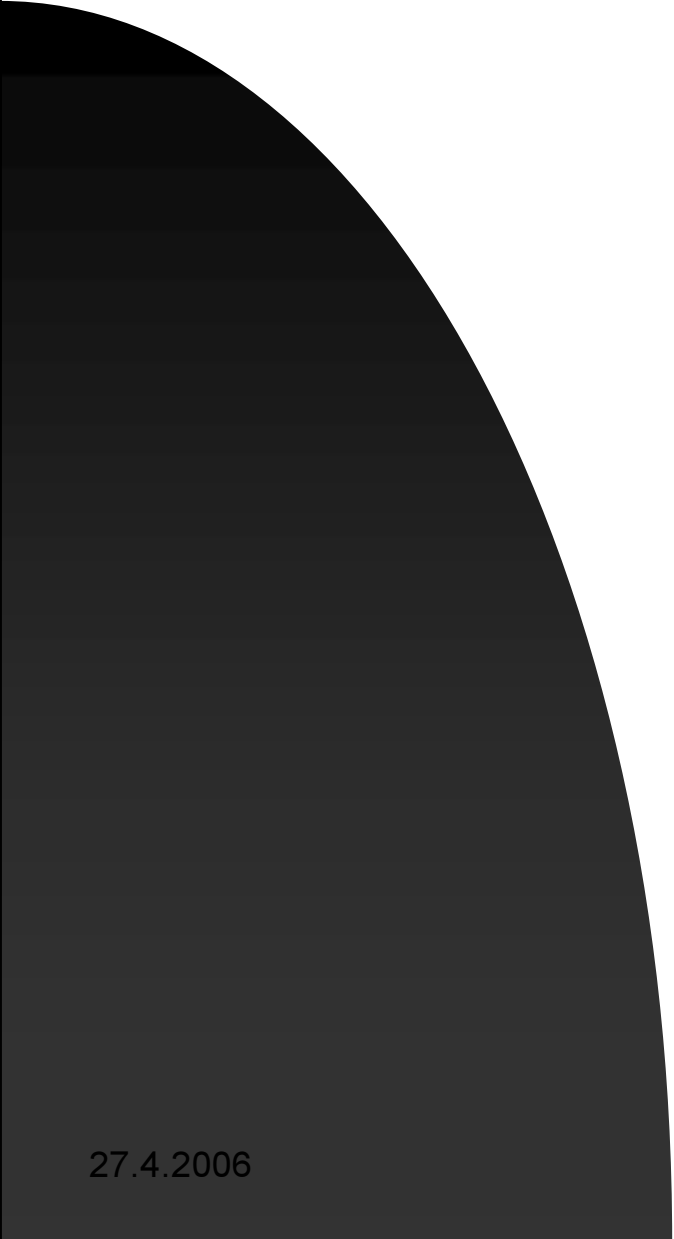
27.4.2006

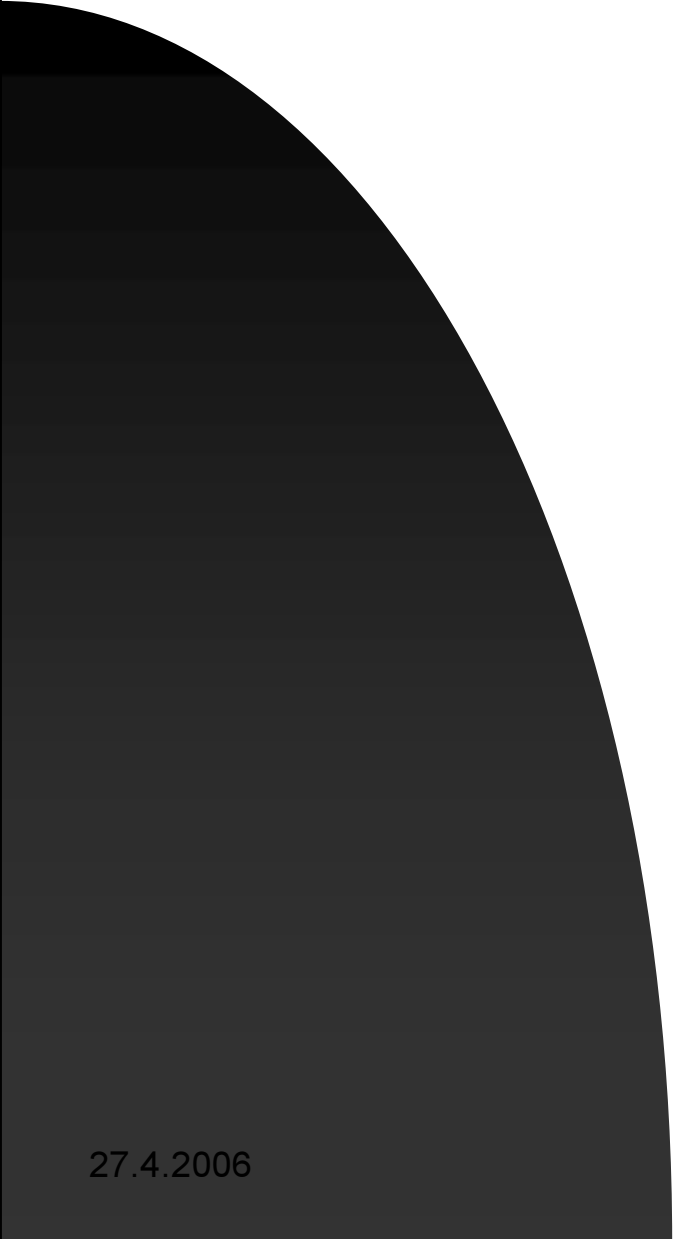
27.4.2006

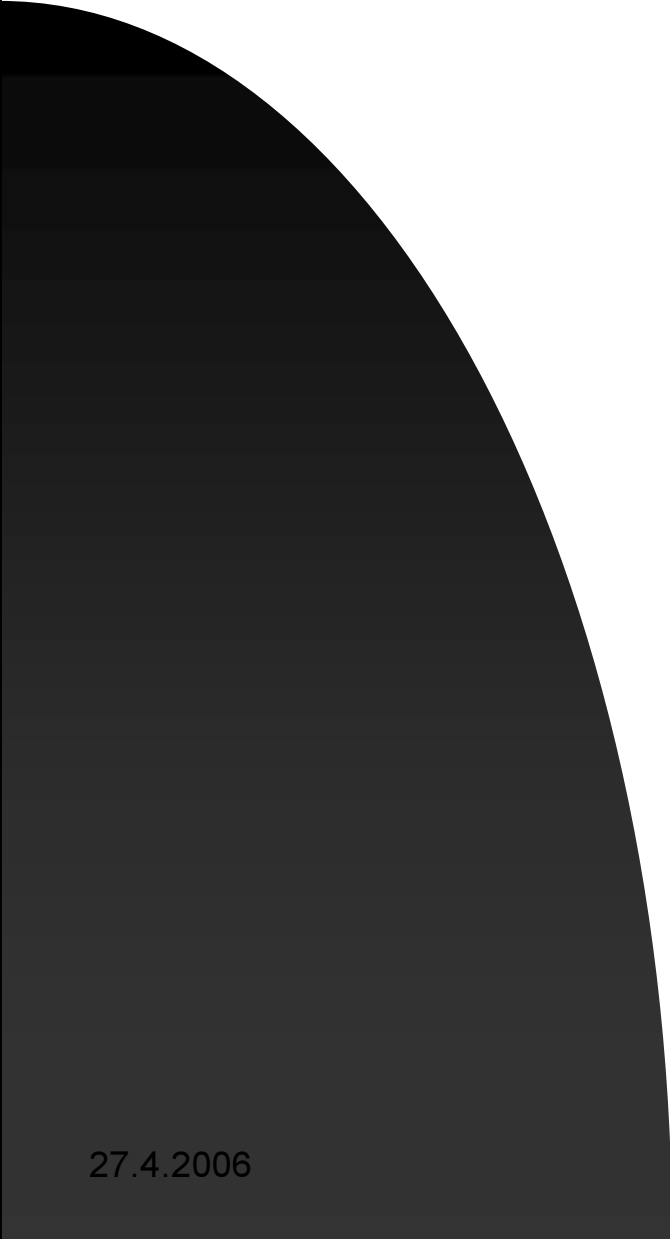
27.4.2006

27.4.2006

27.4.2006

27.4.2006

c) Zamítnutí žádosti

- Oznámení správního rozhodnutí je zároveň okamžikem nabytí právní moci , správní řízení je tedy jednoinstanční
- 1. Opravný prostředek =**ŽALOBA** v režimu správního soudnictví
- Rozhoduje krajský soud, místní příslušnost určena podle pobytu žalobce
- Lhůta k podání: 15 dnů
- Podaná žaloba má odkladný účinek
- 2. **Kasační stížnost** – rozhoduje NSS Brno